



**Приватний вищий навчальний заклад  
«Буковинський університет»  
Факультет інформаційних технологій та економіки  
Кафедра обліку і фінансів**

---

СХВАЛЕНО  
на засіданні науково-методичної ради  
факультету  
протокол № 1 від 26 серпня 2025р.

ЗАТВЕРДЖУЮ  
Декан факультету інформаційних  
технологій та економіки  
\_\_\_\_\_/Тетяна ШТЕРМА/  
«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2025 р.

**СИЛАБУС  
обов'язкової навчальної дисципліни  
«Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва»**

<b>Освітньо-професійна програма:</b>	<u>Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u>
<b>Спеціальність:</b>	<u>072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u> <u>D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u>
<b>Галузь знань:</b>	<u>07«Управління та адміністрування»</u> <u>D «Бізнес, адміністрування та право»</u>
<b>Рівень вищої освіти:</b>	<u>перший (бакалаврський)</u>
<b>Факультет:</b>	<u>Інформаційних технологій та економіки</u>
<b>Мова навчання:</b>	<u>українська</u>
<b>Розробник:</b>	<u>Гончарук Яна Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і фінансів</u>
<b>Профайл викладача</b>	<u><a href="https://bukuniver.edu.ua/university/faculties-and-departments/ite-faculty/department-of-accounting-and-finance/#">https://bukuniver.edu.ua/university/faculties-and-departments/ite-faculty/department-of-accounting-and-finance/#</a></u>
<b>E-mail:</b>	<u>yanick141516@gmail.com</u>
<b>Консультації</b>	<u>четвер з 10.00 до 16.00</u>

## **1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).**

Дисципліна «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва» формує у здобувачів систему теоретичних знань та практичних навичок щодо організації та управління фінансами підприємств різних форм власності та організаційно-правових форм. Вона розглядає економічні відносини, які виникають у процесі формування, розподілу та використання фінансових ресурсів суб'єкта господарювання.

Освітній компонент «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва» є складовою навчального плану, він є нормативним і базовим для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, побудована відповідно до вимог Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ECTS) і містить 6 кредитів. Форма підсумкового контролю – іспит.

## **2. Мета та завдання вивчення дисципліни.**

**Метою вивчення дисципліни** «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва» є формування компетентності та надання студентам системи теоретичних та практичних знань організації фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

**Завдання дисципліни** що мають бути вирішені в процесі викладення курсу, є надання здобувачам вищої освіти:

- застосування методів формування власного та позичкового капіталу суб'єктів господарювання та управління ним;
- розуміння змісту та основних аспектів фінансової діяльності суб'єктів господарювання, способів і методів забезпечення їх ліквідності та фінансової рівноваги;
- вміння впроваджувати у фінансову практику підприємств складання перспективних фінансових планів та проведення бюджетування.

**Предметом** вивчення навчальної дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва» є сукупність фінансово-економічних відносин, які виникають у процесі управління та акумулювання фінансових ресурсів для забезпечення здійснення операційної та інвестиційної діяльності підприємства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

### **знати:**

- суть, основні завдання та принципи організації фінансової діяльності суб'єкта господарювання;
- методику формування власного та позичкового капіталу підприємства;
- склад і структура дивідендної політики;
- варіація внутрішніх джерел фінансування підприємства;
- сутність та завдання різних форм реорганізації підприємства;
- тенденції та принципи інвестиційної та зовнішньоекономічної діяльності підприємства;
- принципи фінансового планування на підприємстві;
- особливості фінансової діяльності різних суб'єктів господарювання.

### **вміти:**

- визначати найбільш ефективні форми фінансування діяльності підприємства;
- встановлювати обсяги для коригування процесів збільшення (зменшення) статутного капіталу;
- розраховувати ефективність дивідендної політики та проводити фіскальний супровід розрахунків;
- визначати розмір внутрішніх джерел фінансування суб'єкта господарювання;

- встановлення обсягів та доцільності залучення позичкового капіталу;
- проводити оцінку вартості капіталу підприємства;
- обирати з урахуванням специфіки, напрямку, фінансового потенціалу та особливостей найоптимальнішу організаційно-правову форму бізнесу;
- проводити оцінку доцільності фінансових інвестицій підприємства;
- оперувати знаннями нормативно-правової бази щодо фінансової діяльності різних суб'єктів господарювання.

### **3. Пререквізити**

Вивчення дисципліни «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва» ґрунтується на знаннях з освітніх компонентів «Гроші і кредит», «Фінанси», «Фінанси підприємств», «Податкова система», «Банківські операції», «Страховання», «Міжнародні фінанси» та взаємопов'язана з дисципліною «Інвестування».

### **4. Компетентності та результати навчання**

#### **Інтегральна компетентність:**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності в галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку або в процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування таких компетентностей визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності:

#### **Загальні компетентності (ЗК)**

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК10. Здатність працювати у команді.
- ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.

#### **Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)**

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи страхування та фондового ринку.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати

свою професійну підготовку.

СК12. Здатність до формування та вдосконалення механізму фінансового забезпечення функціонування та розвитку суб'єктів підприємницької діяльності.

### **Програмні результати навчання (ПР)**

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних програмних результатів навчання:

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПР24. Здатність ідентифікувати, аналізувати та запобігати корупційним ризикам у професійній діяльності.

ПР25. Формувати та вдосконалювати механізм фінансового забезпечення для функціонування та розвитку суб'єктів підприємницької діяльності.

## **5. Зміст навчальної дисципліни**

### **Змістовий модуль 1.**

Тема 1. Основні аспекти здійснення фінансової діяльності суб'єктами господарювання.

Тема 2. Особливості фінансової діяльності суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм.

Тема 3. Формування власного капіталу підприємства.

Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємства .

Тема 5. Основи дивідендної політики підприємства.

### **Змістовий модуль 2.**

Тема 6. Формування позичкового капіталу.

Тема 7. Основи інвестиційної діяльності підприємства.

Тема 8. Фінансові відносини підприємства у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 9. Оцінка вартості підприємства.

Тема 10. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин

Тема 11. Фінансовий контролінг.

Тема 12. Основи бюджетування на підприємстві.

## **6. Методи навчання. Система контролю та оцінювання результатів навчання.**

Способи організації пізнавальної діяльності студентів, спрямовані на засвоєння знань, формування умінь і навичок, що базуються на основі груп **методів навчання**:

- теоретичні методи;
- практичні методи;
- інтерактивні методи;
- методи самостійної роботи.

Система контролю поєднує сукупність методів і форм оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти.

### **Методи оцінювання:**

- усне опитування - (0-2 бали);
- письмове опитування - (0-2 бали);
- тестування; (0-2 бали);
- презентація результатів виконаних завдань, доповіді; (0-5 балів);
- аналітичні звіти; (0-5 балів);
- розв'язування практичних ситуацій; (0-2 бали);
- отриманий сертифікат з неформального, інформального навчання - (5 балів);
- публікація тез чи статті (5 балів);
- модульна контрольна робота (10 балів)
- підсумковий контроль – іспит (0-30 балів).

### **Форми оцінювання студентів:**

Поточне оцінювання: оцінювання здійснюється впродовж семестру шляхом запровадження навчально-методичного інструментарію з використанням активних методів і технологій організації навчального процесу, зокрема: тестові завдання, задачі, доповіді, інші інтерактивні методи навчання.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті, за результатами виконання самостійних завдань, а також передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів з кожної теми.

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять, самостійної роботи впродовж семестру, модульних контрольних робіт за накопичувальною системою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати неформального та інформального навчання, наукової роботи).

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення результатів за певний період навчання студентів. Основною формою підсумкового модульного контролю є контрольна робота.

Підсумковий контроль проводиться для оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту.

Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECTS.

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за шкалою, що використовується у закладі вищої освіти та фахової передвищої освіти	Оцінка за національною шкалою
A	90-100	5 (відмінно)
B	80-89	4 (добре)
C	70-79	
D	60-69	3 (задовільно)
E	50-59	
FX	35-49	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання
F	1-34	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

### Розподіл балів з навчальної дисципліни

#### Іспит:

Поточний контроль		Іспит	Загальна кількість балів
Модуль I	Модуль II		
35	35	30	100

### Політика академічної доброчесності

Студент зобов'язаний ознайомитися з Положенням про забезпечення академічної доброчесності у ПВНЗ «Буковинський університет» та неухильно його дотримуватися. Текст документа розміщено у відкритому доступі на офіційному сайті університету. В освітньому процесі студент має виявляти дисциплінованість, ввічливість, доброзичливість, чесність і відповідальність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт заборонені. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела. Дозволяється використання інструментів штучного інтелекту за умови дотримання принципів академічної доброчесності.

### 7. Література

#### Основна

1. Конституція України URL:<https://www.president.gov.ua/documents/constitution>
2. Господарський Кодекс України: Кодекс від 04.07.2014 р. № 436-15. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

3. Бюджетний кодекс України URL :<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
4. Податковий кодексу України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Кодекс України з процедур банкрутства Кодекс України; Закон, Кодекс від 18.10.2018 р. № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text> .
6. Митний кодекс. URL: <https://precedent.ua/4495-17>
7. Актуальні аспекти розвитку суб'єктів підприємництва в умовах глобальної економіки : моногр. За заг. ред. Т. Гринько. Дніпро : Видавець Біла К. 2021. 416 с.
8. Білоусова О.С. Фінансове планування на підприємствах : теорія, методологія, практика. Київ: НАН України, Ін-т екон. та прогнозув, 2022. 388 с.
9. Гнатенко І.А. Моделювання сценаріїв стійкого розвитку підприємств в умовах глобалізації та діджиталізації: управлінський аспект / І. Гнатенко // Інвестиції: практика та досвід. - 2021. - № 16. - С. 20—25.
10. Давиденко Н.М., Буряк А.В., Тітенко З.М. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навчальний посібник. Видання друге, доповнене та виправлене. Київ: ЦП «Компринт». 2019. 355 с.
11. Квасницька Р. С. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: Навчальний посібник. – Львів: ПП «Магнолія 2006», 2024. – 632 с.
12. Кравчук О. М., Лещук В. П. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч. посіб. URL: <http://www.culonline.com.ua/index.php?newsid=576>.
13. Мулик Т. О. Аналітичне забезпечення управління капіталом підприємств / Т. О. Мулик // Економічний простір. – 2023. – № 183. – С. 95-103
14. Підприємництво та основи бізнесу. Практикум: Навчальний посібник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир : Житомирська політехніка, 2023. 280 с.
15. Сазонова, С., Новиков, Д. (2023). Контролінг стратегічного управління на підприємствах в умовах цифрової економіки. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка, (15), 201-208. <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.15.24>
16. Філіна Г. І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посіб. URL: <http://www.culonline.com.ua/index.php?newsid=73>.
17. Фінанси суб'єктів господарювання в умовах трансформації економічних відносин : [колект.] монографія / [Н. Е. Аванесова та ін. ; за ред. д-ра екон. наук О. О. Солодовник] ; Харків. нац. ун-т буд-ва та архітектури. - Харків : Лідер, 2020. - 390 с.
18. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва : конспект лекцій / укладачі: П. М. Рубанов, В. М. Боронос, Т. В. Касьяненко, С. В. Похилько. – Суми : Сумський державний університет, 2024. – 131 с.
19. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: практикум / Скоропад І.С., Чубка О.М. К.: Видавничий дім «Кондор», 2023. 140 с.

#### *Допоміжні джерела інформації*

1. Аудиторська палата України. URL: <http://www.apu.com.ua>
2. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
3. Державна аудиторська служба України. URL: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>
4. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Державна служба фінансового моніторингу України. URL: <http://www.sdfm.gov.ua/index.php?lang=uk>
6. Державна фіскальна служба України. URL: <http://sfs.gov.ua>
7. Кабінет Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>
8. Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>
9. Міністерство закордонних справ України . URL: <http://www.mfa.gov.ua>

10. Міністерство соціальної політики України. URL: <http://www.mlsp.gov.ua>
11. Міністерство фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
12. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua>.
13. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <http://nfr.gov.ua>.
14. Національний банк України. URL: Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
15. Пенсійний фонд України. URL: Режим доступу: <http://www.pfu.gov.ua>.
16. Рахункова палата України. URL: <http://www.acrada.gov.ua/control/main/uk/index>
17. Громадський проект / Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень. URL: <http://ibser.org.ua/gromadskuu-proekt>.
18. Гончарук, Я. М., Жук, І. І., Семенів, Л. В., & Осадчук, М. М. (2025). USE OF FINANCIAL TECHNOLOGIES IN STATE MANAGEMENT OF CASH FLOWS AND BUDGETARY POLICY OF UKRAINE. *Scientific Notes of Lviv University of Business and Law*, (44), 45-55. Retrieved from <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1524>
19. Штерма, Т., Гончарук, Я., Урбанович, А., & Лещук, В. (2025). ВИКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОГО ПРАВА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ. *Via Economica*, (8), 126-134. <https://ouci.dntb.gov.ua/en/works/4vLLYbYp/>
20. Штерма Т. В., Гончарук Я. М., Урбанович А. В., Бура М. М. Перспективи інтеграції фінансового сектора України у світовий ринок після війни. *Бізнес Інформ*. 2025. № 2. С. 392-400. URL: <http://jnas.nbuiv.gov.ua/article/UJRN-0001573808>
21. Яна Гончарук, Ярослав Майор. ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ІЗ ВРАХУВАННЯМ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту*. Чернівці : ЧТЕІ ДТЕУ, 2024. Вип. II (94). Економічні науки. С.126-143 <http://doi.org/10.34025/2310-8185-2024-2.94.09>
22. Гончарук, Я. М., Осадчук, С. І., & Бура, М. М. (2025). Вплив цифровізації на ефективність фінансового управління в українських банках. *Актуальні питання економічних наук*, (12). <https://doi.org/10.5281/zenodo.15611345>
23. Пільник, В. О., Гончарук, Я. М., & Бура, М. (2025). Економічна ефективність підприємницьких стратегій на ринку України. *Актуальні питання економічних наук*, (14). <https://doi.org/10.5281/zenodo.17035509>
24. Гончарук, Я. М., Лещук, В., & Урбанович, А. (2025). Оцінка ризиків грошово-кредитної політики в умовах макроекономічної турбулентності. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*, (22). <https://doi.org/10.5281/zenodo.17035980>
25. Honcharuk, Y., Leschuk, V., & Urbanovich, A. (2025). INTEGRATING AN ECOSYSTEM APPROACH INTO THE STRATEGIC MANAGEMENT OF INTERNATIONAL COMPANIES. *Public Management and Policy*, (9)(13). <https://doi.org/10.70651/3041-2498/2025.9.05>